

BASES GENÈTIQUES I EVOLUTIVES DE LA CONDUCTA

21119

Unitat de Psicobiologia

Departament de Psicobiologia i Metodologia de les Ciències de la Salut

Professores: Sunsi Martí i Carbonell, Sònia Darbra i Marges, Gemma Guillazo i Blanch

OBJECTIUS

- Identificació i diferenciació de tots els tipus d'herència.
- Coneixement de les bases genètiques que emmarquen les potencialitats de cada individu.
- Identificació dels factors genètics responsables de comportaments anòmals i de males adaptacions al medi.
- Coneixement dels principals trastorns psicològics associats a alteracions gèniques i cromosòmiques.
- Subratllar la importància de la interacció (i correlació) entre els factors genètics i els ambientals en la influència que aquests exerceixen sobre la conducta.
- Familiarització amb els principals mètodes i estratègies en l'estudi de la Genètica de la Conducta.
- Coneixement dels mecanismes que fan possible l'evolució i emmarcar l'home, i la conducta que aquest manifesta, en el context evolutiu.

METODOLOGIA

Els continguts del programa seran explicats mitjançant classes teòriques complementades per les classes pràctiques. Aquestes són de dos tipus: pràctiques de problemes i vídeos. Els problemes ajuden a la comprensió dels continguts teòrics explicats a classe. Els vídeos aporten explicacions complementàries i, sobretot, faciliten l'aprenentatge dels continguts teòrics.

TEMARI

Tema 1. INTRODUCCIÓ

Què és la Genètica del Comportament? Objecte i concepte.

Com i quan sorgeix aquesta nova disciplina.

Definició i delimitació de conceptes elementals de Genètica.

Tema 2. MÈTODES D'ESTUDI EN GENÈTICA DE LA CONDUCTA

Dificultats de la Genètica Humana en general i de la Genètica de la Conducta en humans, en particular.

L'arbre genealògic.

Estudis familiars.

Estudis amb bessons.

Estudis amb fills adoptius.

Cria selectiva d'animals.

Tema 3. BASES CROMOSOMIQUES DE L'HERÈNCIA

Mitosi. Funcions.

Meiosi. Funcions.

Diferències entre meiosi i mitosi

Alteracions en la meiosi i la mitosi: origen de les aneuploidies.

Tema 4. L'HERÈNCIA UNIFACTORIAL. I

Herència autosòmica: Característiques de l'herència autosòmica dominant i característiques de l'herència autosòmica recessiva.

Criteris per acceptar el caràcter hereditari d'una característica.

L'arbre genealògic: simbologia.

Efecte dels gens independents sobre la conducta humana.

Utilitat de les mutacions per a l'anàlisi de la conducta.

Tema 5. L'HERÈNCIA UNIFACTORIAL. II

L'herència lligada al sexe:

Característiques de l'herència lligada al cromosoma X.

Característiques de l'herència lligada al cromosoma Y.

Tema 6. VARIACIONS DE L'HERÈNCIA MENDELIANA

Al·lelomorfisme múltiple

Heterogeneïtat genètica

Variacions en l'expressió dels gens: penetració i expressivitat.

Empremta genètica

Anticipació

Mutació

Gens lligats

Poligènia

Herència mitocondrial

Tema 7. L'HERÈNCIA MULTIFACTORIAL

Característiques de l'herència multifactorial:

Herència quantitativa

Herència lliardar.

Importància de les influències del medi ambient.

Tema 8. ANOMALIES CROMOSÒMIQUES I CONDUCTA.

Anomalies cromosòmiques: Aneuploidies i anomalies estructurals.

Incidència de les aneuploidies.

Factors de risc: biològics i ambientals.

Efectes de les aneuploidies. Diferència entre les anomalies que afecten a cromosomes sexuals i les que afecten a autosomes.

Principals cromosomopaties i conducta.

Tema 9. ESTATS INTERSEXUALS

Definició d'intersexe.

Classificació dels defectes en el desenvolupament sexual.

Anomalies dels cromosomes sexuals.

Hermafrodites veritaders.

Pseudohermafrodites.

Tema 10. CONSELL GENÈTIC

L'aportació del psicòleg en un equip multidisciplinar de consell genètic:

En el diagnòstic.

En la informació al malalt i familiars.

En el càlcul del risc.

En la prevenció.

Diagnòstic prenatal.

Quan és indicat fer l'anàlisi cromosòmica.

Tema 11. EVOLUCIÓ I CONDUCTA

Enfocs actuals de la teoria evolutiva.

Mecanismes que fan possible l'evolució.

L'home en el context evolutiu.

Avantatge selectiu del comportament.

PRACTIQUES

Les pràctiques tenen com a finalitat l'aplicació d'alguns aspectes i conceptes exposats a les classes teòriques, bàsicament a partir de la resolució de problemes

BIBLIOGRAFIA

LECTURES BÀSIQUES

Clemente, I., Martí Carbonell, S.: *Genètica de la Conducta. Qüestions pràctiques*. Servei de Publicacions UAB, 1995.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

Blanco Rodríguez, J. i Bullón Sopelana, M.: *Cuadernos de Genética* Ed. Marban, 1987.

Pasaro Mendez, E., Mendez Felpeto, J., Fernandez Garcia, R.M.: *Las alteraciones genéticas. El síndrome de Turner*. Servicio de Publicaciones Universidad de la Coruña, 1993.

Plomin, R., De Fries, J.C. I McClearn, G.E. : *Genética de la Conducta*. Alianza Editorial, 1990.

AVALUACIÓ

Els coneixements adquirits pels alumnes seran avaluats mitjançant un examen que inclourà tant els aspectes teòrics com els pràctics.